

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o sprawozdawczości organizacji pozarządowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Moliński, Zastępca Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM, tel. 22 6947529, email: Tomasz.Molinski@kprm.gov.pl</p> <p>Wojciech Kaczmarczyk, Sekretarz Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w KPRM, tel. 22 6947529 email: Wojciech.Kaczmarczyk@kprm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.06.2021</p> <p>Źródło: Decyzja PRM/RM</p> <p>Nr w wykazie prac UD217</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obowiązki sprawozdawcze organizacji pozarządowych w Polsce są regulowane przez kilka niezależnych od siebie aktów prawnych (np. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217), ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2167), ustawa o z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), ustawa z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486), ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.), ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 165)).

Charakter obowiązków sprawozdawczych organizacji pozarządowych uzależniony jest od formy prawnej podmiotu, a nie jego wielkości czy skali działalności. Prowadzi to do paradoksalnych sytuacji gdy niewielka fundacja o rocznym przychodzie 10 tys. zł. składa organowi nadzoru identyczne w formie sprawozdanie z działalności jak fundacja z przychodami 10 mln zł. i więcej, zaś stowarzyszenia, niezależnie od wielkości, nie mają takiego obowiązku, chyba że posiadają status organizacji pożytku publicznego. Niejednolita jest forma realizacji obowiązków sprawozdawczych, w niektórych przypadkach odbywa się w formie elektronicznej, a w innych wciąż w formie papierowej.

Dodatkowo, w niektórych przypadkach dochodzi do dublowania sprawozdawczości. Tak jest w przypadku fundacji posiadających status pożytku publicznego, które składają organowi nadzoru sprawozdanie z działalności według wzoru określonego przez ministra sprawiedliwości i jednocześnie sprawozdanie z działalności według wzoru określonego przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości organizacje pozarządowe zobowiązane są do prowadzenia pełnej rachunkowości. O prawo do prowadzenia uproszczonej rachunkowości w formie ewidencji przychodów i wydatków mogą ubiegać się - na podstawie art. 10a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - organizacje których przychód z działalności w poprzednim roku nie przekroczył 100 tys. zł. i które nie otrzymały żadnej dotacji ze środków publicznych.

Obowiązujące przepisy uwzględniają już obowiązek ujawniania organom skarbowym źródeł przychodów organizacji. W szczególności ramowy wzór sprawozdania z działalności fundacji zawiera informację o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł Ponadto wzór rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego zawiera informację o wysokości przychodów organizacji z podziałem na źródła przychodów. Ponadto ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nakłada na organizacje pozarządowe obdarowane przez osoby prawne darowiznami, których jednorazowa wartość wynosi 15 tys. zł. lub ich łączna suma otrzymana od jednego darczyńcy przekracza 35 tys. zł. obowiązek informowania w zeznaniu podatkowym o darczyńcy z podaniem jego nazwy i adresu.

Przejrzystość finansowania powinna być jedną z naczelnych reguł funkcjonowania organizacji pozarządowych. Działanie na rzecz dobra wspólnego na zasadzie non-profit, bazujące na wykorzystaniu zaufania społecznego do tego rodzaju aktywności publicznej, wymaga pełnej transparentności. Ma to znaczenie zwłaszcza teraz, w dobie postępującej globalizacji i dynamicznego wzrostu znaczenia sektora pozarządowego w życiu publicznym i jego wpływu na kształtowanie opinii publicznej. Postulat jawności działań organizacji pozarządowych i autoregulacji w tym zakresie został już sformułowany na I Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych w 1996 r. jednak do dziś nie został w sposób systemowy zrealizowany przez środowisko sektora.

Należy jednak zauważyć, że pełna jawność informacji zawartych w sprawozdaniach organizacji jest zapewniona tylko przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który prowadzi wykaz oraz bazę sprawozdań organizacji pożytku publicznego uprawnionych do środków z 1% PIT w ogólnodostępnej wersji elektronicznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy określa zasady składania sprawozdań finansowych i merytorycznych przez organizacje pozarządowe, w tym organizacje pożytku publicznego. Zgodnie z projektowanymi przepisami, podmioty te, w zależności od spełniania warunków określonych projektowaną ustawą, będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania oraz sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności:

- 1) organizacje pozarządowe, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania przekroczy 1 000 000 zł, będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodu, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności;
- 2) organizacje pozarządowe, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania nie przekroczy 1 000 000 zł będą zobowiązane do składania informacji o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności;
- 3) zwolnione z ww. obowiązków sprawozdawczych będą organizacje pozarządowe, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania pochodził wyłącznie ze składek członkowskich i nie przekroczy 10 000 zł;
- 4) organizacje pożytku publicznego, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania przekroczy 1 000 000 zł będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności oraz sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności;
- 5) organizacje pożytku publicznego, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania nie przekroczy 1 000 000 zł będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności oraz uproszczonego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności.

Katalog informacji zawieranych w ww. dokumentach określony został we wzorach stanowiących odpowiednio załączniki nr 1-3 do projektowanej ustawy.

Projekt ustawy określa ponadto sankcje za niewywiązanie się z obowiązków sprawozdawczych. W przypadku nie złożenia w bazie sprawozdań w terminie ww. dokumentów, Dyrektor Narodowego Instytutu dokona w bazie sprawozdań stosownej adnotacji o niezłożeniu przez dokumentu w wyznaczonym terminie oraz poinformuje o tym fakcie Krajową Administrację Skarbową.

Ponadto, jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na złożenie przez organizację pozarządową w bazie sprawozdań sprawozdania finansowego, informacji o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności, Dyrektor Narodowego Instytutu wystąpi z wnioskiem do odpowiedniego rejestru o wykreślenie organizacji pozarządowej z tego rejestru lub w przypadku organizacji pożytku publicznego wystąpi z wnioskiem do sądu rejestrowego o wykreślenie informacji, o której mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub organizacji, o której mowa w art. 22 ust. 3 tej ustawy.

Zgodnie z projektowaną ustawą organizacja pozarządowa, w tym organizacja pożytku publicznego, podlegać będzie kontroli Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w zakresie spełniania obowiązków sprawozdawczych.

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego będzie uprawniony do zarządzenia kontroli z urzędu, a także na wniosek organu administracji publicznej, organizacji pozarządowej, w tym organizacji pożytku publicznego, albo innego podmiotu. Do kontroli w zakresie spełniania obowiązków sprawozdawczych stosowane będą odpowiednio art. 29 ust. 3 i 4, art. 29a, art. 30, art. 31, art. 32, art. 33, art. 33b i art. 34 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dotyczące kontroli organizacji pożytku publicznego.

Zmiany w przepisach obowiązujących:

- 1) Zmiany w zakresie prowadzenia uproszczonej rachunkowości:

Proponuje się nowelizację art. 10a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez podwyższenie do 1 mln zł. progu przychodów organizacji pozarządowej uprawniającego do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów co znacząco uprości biurokratyczne obciążenia organizacji, w tym zmniejszy wydatki administracyjne na obsługę księgową organizacji. Uwolni tym samym energię społeczną w realizację działalności pożytku publicznego w sferze zadań publicznych. Obecnie obowiązujące przepisy ograniczające uprawnienie do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów w przypadku organizacji pozarządowych

dotyczą 63,9% organizacji (GUS 2018). Według danych GUS i Stowarzyszenia Klon/Jawor z 2018 r. 95% organizacji pozarządowych dysponuje budżetem poniżej 1 mln zł, a 73% – poniżej 100 tys. zł. Zwiększenie wysokości kwoty uprawniającej do prowadzenia uproszczonej rachunkowości w formie ewidencji przychodów i kosztów objęłoby 95% wszystkich organizacji, zwiększając tym samym liczbę NGO uprawnionych do rozliczania swojej działalności w uproszczonej formie, bez prowadzenia szczegółowego systemu rachunkowości.

Za powyższą zmianą przemawia również fakt, iż ponadto próg przychodów w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości uprawniającej do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów wynosi 2 mln euro, tj. ok. 90 razy więcej niż w przypadku organizacji pozarządowej.

Organizacje pozarządowe osiągające przychody w wysokości nieprzekraczającej 100 tys. zł. prowadzą działalność w niewielkiej skali. W przypadku organizacji osiągających takie przychody i zatrudniających tylko jedną osobę z ustawowym wynagrodzeniem minimalnym kwota na wynagrodzenie osiągnie 50% rocznego budżetu organizacji. Inne możliwości działania organizacji osiągających przychody w wysokości nieprzekraczającej 100 tys. zł. są w równym stopniu ograniczone. Mając na uwadze powyższe argumenty zasadnym jest podwyższenie progu przychodów organizacji pozarządowej uprawniającego do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów.

W aktualnym stanie prawnym uprawnienie do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów jest ograniczone podmiotowo do organizacji osiągających przychody z następujących źródeł: działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej, działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług, z tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych, z tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach współdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na tych rachunkach.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadziła odrębną formę działalności statutowej pożytku publicznego i zamknięty katalog zadań publicznych. Wyodrębnienie sfery pożytku publicznego oznacza, że państwo uważa je za szczególnie istotne i ich realizacja jest priorytetem dla państwa. Struktura przychodów organizacji pozarządowych pokazuje ich wymierną słabość, zatem odpowiedzialnością państwa jest taka organizacja systemu realizacji zadań publicznych, która wzmacnia wykonawców zadań i nie obciąża ich nadmiernymi kosztami prowadzenia działalności. Sytuacja podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego w odniesieniu do źródeł finansowania działalności różni się od organizacji nie posiadających tego statusu jedynie możliwością pozyskiwania środków z 1% PIT. Środki te mogą być w sposób przejrzysty ewidencjonowane w formie uproszczonej. Powyższe stanowi argument uzasadniający włączenie organizacji pożytku publicznego do katalogu podmiotów uprawnionych do prowadzenia uproszczonej rachunkowości.

W projekcie proponuje się zatem wprowadzenie regulacji umożliwiających prowadzenie uproszczonej rachunkowości również przez organizacje pożytku publicznego (uchylenie art. 10a ust. 1 pkt 3).

Proponuje się również umożliwienie prowadzenia uproszczonej rachunkowości w sytuacji otrzymywania dotacji lub subwencji z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych na realizację zadań zleconych.

Analogiczna zmiana przewidziana jest w art. 24 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich.

Z powyższym związana jest propozycja nowelizacji art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W obecnym stanie prawnym wszystkie jednostki otrzymujące środki publiczne na realizację zadań zleconych, w tym dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych są zobowiązane do stosowania przepisów tej ustawy, czyli do prowadzenia pełnej rachunkowości. Proponuje się zatem wprowadzenie dodatkowego wymogu, tj. osiągnięcie z ww. tytułów przychodów w wysokości przekraczającej 100 000 zł. Będzie to oznaczało, iż prowadzenia pełnej rachunkowości będą zobowiązane podmioty, które otrzymują na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych i w roku poprzedzającym osiągnęły przychody w wysokości przekraczającej 100 000 zł - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane. Poniżej tego progu, będzie możliwe prowadzenie uproszczonej rachunkowości na zasadach określonych w ustawach regulujących działalność danych podmiotów – także w przypadku osiągania przychodów z tytułów, o których mowa powyżej.

2) Uchylenie art. 23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

Wzory informacji i sprawozdań, w tym merytorycznych, określone będą na mocy projektowanej ustawy. W projektowanej ustawie proponuje się następujące załączniki nr 1-3, zawierające zamknięty katalog elementów:

1. informacji o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności,
2. sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego,
3. uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.

W informacji źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności zamieszczane będą informacje o podmiotach udzielających wsparcia finansowego, co związane jest z opisaną powyżej potrzebą zapewnienia jawności i transparentności finansowania organizacji pozarządowych.

Rozwiązaniem mającym na celu znaczące uproszczenie systemu sprawozdawczości organizacji pozarządowych jest zawarta w projekcie propozycja utworzenia jednolitego systemu informatycznego służącego do składania sprawozdań (i informacji) przez organizacje pozarządowe. System obejmie utworzenie generatora zawierającego formularze dokumentów, do składania których zobowiązane będą organizacje pozarządowe. Składane dokumenty zbierane będą w bazie prowadzonej Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który będzie odpowiadał za proces dostarczania tych dokumentów do uprawnionych podmiotów (Szef KAS, KRS, GUS, minister nadzorujący fundację). Jednocześnie za pomocą bazy zapewniana zostanie transparentność finansowania organizacji pozarządowych, ponieważ dokumenty zamieszczane w bazie będą ogólnodostępne.

Należy w związku z powyższym zaznaczyć, iż wynikający z art. 27 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych obowiązek dotyczący składania do Szefa KAS przez organizacje pozarządowe sprawozdania finansowego oraz wynikający z art. 69 ustawy o rachunkowości obowiązek dotyczący składania sprawozdania we właściwym rejestrze sądowym, zostaną spełnione poprzez złożenie sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzaju prowadzonej działalności w bazie sprawozdań organizacji pozarządowych prowadzonej przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Ponadto, z uwagi na fakt, iż jak wskazano powyżej, dane przekazywane będą właściwemu ministrowi nadzorującemu fundację, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach, nie jest potrzebne oddzielne regulowanie kwestii składania sprawozdań przez fundacje, zaś delegacja dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego ramowy zakres sprawozdania zawarta w art. 12 ust. 4 ustawy o fundacjach staje się zbędna, dlatego proponuje się uchylene tego przepisu.

Jednocześnie należy podkreślić, iż projektowany system nie ograniczy w żadnym zakresie obecnych uprawnień ww. podmiotów (Szef KAS, KRS, GUS, minister nadzorujący) w zakresie uzyskiwania określonych danych. Zmieni się jedynie sposób ich przekazywania, bowiem będą one przekazywane za pośrednictwem rządowej agencji wykonawczej, tj. NIW-CRSO.

Nie jest możliwe osiągnięcie celu projektu za pomocą innych środków, z uwagi na fakt, iż przedmiotowa tematyka objęta jest zakresem ustawowym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dokonywane w ostatnich latach zmiany w ustawie o rachunkowości powiązane były w dużej mierze z wdrażaniem Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz przepisów Unii Europejskiej do przepisów krajowych. Wprowadzane zmiany pozwalają zwiększać jakość i użyteczność dokumentów sprawozdawczych oraz służą podniesieniu wiarygodności i prestiżu sprawozdających się podmiotów. Dla organizacji pozarządowych istotną korzyścią jest budowanie zaufania społecznego, które bezpośrednio przekłada się na zaangażowanie obywateli oraz ilość przekazywanych przez nich środków finansowych. Nie ulega wątpliwości, że zaufanie do podmiotów trzeciego sektora można budować na różne sposoby, jednym z nich jest dostęp do wiarygodnej, wystandaryzowanej i rzetelnej informacji prezentowanej w sprawozdaniach finansowych.

Obecnie dostępne są dwa zestawy standardów poświęconych sprawozdawczości finansowej – MSSF wydawane przez Radę działającą w ramach Fundacji MSSF oraz Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Sektora Publicznego (MSRSP) wydawane przez Radę MSRSP działającą pod auspicjami Międzynarodowej Federacji Księgowych IFAC. Żaden z tych zestawów nie odpowiada jednak w pełni potrzebom i specyfice organizacji non profit i prace na forum międzynarodowym w tej dziedzinie są dopiero na etapie koncepcji i wstępnych konsultacji. Najnowszą inicjatywą stworzenia uznanych w skali międzynarodowej wytycznych ws. sprawozdawczości organizacji non profit jest IFR4NPO (ang. International Financial Reporting for Non-Profit-Organisations).

Opublikowany został w styczniu 2021 wstępny dokument roboczy, którego konsultacje będą trwać do 24.09.2021 r. Publikacja projektu wytycznych jest planowana na połowę 2023 r. Wytyczne wraz z materiałem towarzyszącym, w tym edukacyjnym, mają zostać wydane w połowie 2025 r. Zgodnie z ideą projektu zostanie on oparty głównie na przyjętych standardach MSSF dla MŚP (małych i średnich przedsiębiorstw), a do zagadnień istotnych dla organizacji non profit – w wytycznych wykorzystany zostanie pełen zestaw MSSF, MSRSP lub dostępnych standardów krajowych.

Proponowany projekt ustawy wpisuje się w podstawowe cele przedstawionych powyżej działań zmierzających do przyjęcia rozwiązań i standardów o charakterze międzynarodowym. Są nimi:

- zwiększenie jakości, przejrzystości i wiarygodności sprawozdań finansowych organizacji non profit,
- wsparcie organizacji non profit przy dostarczaniu informacji finansowych użytecznych do podejmowania decyzji oraz rozliczania odpowiedzialnych osób w sposób, który zbilansuje potrzeby sporządzających sprawozdania finansowe i użytkowników sprawozdawczości finansowej,
- opracowanie szczególnych zagadnień właściwych dla organizacji non profit, co pozwoli na zwiększenie porównywalności sprawozdań finansowych.

Przepisy podobnego rodzaju są stosowane w systemach prawnych innych krajów. Do państw tych należą m.in. Węgry, gdzie ustawa o przejrzystości organizacji została uchwalona przez Zgromadzenia Narodowe 13 czerwca 2017 r. Idea węgierskiej ustawy wynika z tego, że „organizacje pozarządowe i fundacje, poprzez prowadzoną działalność i realizację wytyczonych przez swoich założycieli celów, otrzymują ważną rolę w demokratycznej kontroli i kształtowaniu opinii publicznej. Z tego względu w interesie publicznym leży, aby ogół społeczeństwa i poszczególni obywatele posiadali jednoznaczną wiedzę o tym, jakie interesy organizacje te reprezentują”. Jak głosi uzasadnienie tego aktu prawnego, ustanawia on „odpowiednią równowagę między wolnością funkcjonowania stowarzyszeń i fundacji a zgodną z oczekiwaniem społecznym transparentnością”. Ustawa, jak zaznaczono, „nie powoduje ograniczeń w wykonywaniu wolności zrzeszania się, ale stwarza możliwość, by opinia publiczna miała jednoznacznie świadomość, które organizacje i w imię jakich interesów zamierzają wywierać wpływ na opinię oraz działania państwa węgierskiego i jego poszczególnych obywateli”.

Z innych przykładów należy wskazać również *Charity Commission*, które jest ciałem rejestrującym i regulującym działalność organizacji charytatywnych w Anglii i Walii. Jest niezależna od ministerialnego wpływu oraz od sektora, który reguluje. Jest częścią Służby Cywilnej. W Szkocji funkcję taką pełni *Office of the Scottish Charity Regulator*, a w Irlandii Północnej *Charity Commission for Northern Ireland*. *Charity Commission* odpowiedzialne jest również za przeprowadzanie badań sektora, świadczy porady prawne dla organizacji pozarządowych, przeprowadza śledztwa, kiedy działalność organizacji wzbudza zastrzeżenia. Odpowiada za monitorowanie organizacji pozarządowych, jak również nadzoruje prawo, któremu podlegają. Do obowiązków komisji należy również kontrola majątku organizacji – czy nie posiada zbyt dużych rezerw finansowych lub czy cały dochód z działalności gospodarczej przeznaczony jest na cele statutowe organizacji. *Charity Commission* w Anglii i Walii, wraz ze swoimi odpowiednikami w Szkocji i Irlandii Północnej pełni funkcję organu publicznego dbającego m.in. o jawność i przejrzystość organizacji posiadających status *charity*.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organizacje pozarządowe ogółem	101 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	Dla wszystkich wymienionych podmiotów: ujednolicenie i uproszczenie obowiązków w zakresie sprawozdawczości oraz zapewnienie jawności i przejrzystości w tym zakresie.
Koła Gospodyń Wiejskich	9,206 tys.	Dane ARiMR z Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich	
Organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego	2,7 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Organizacje pożytku publicznego	ok. 9 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą	ok. 6,3 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	

zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców			
Fundacje	14, 5 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Stowarzyszenia	stowarzyszenia rejestrowe 69,1 tys. – stan na 2018 r.; stowarzyszenia zwykłe – 5,9 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Wyznaniowe osoby prawne i jednostki organizacyjne	1,8 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Ochotnicza Straż Pożarna	16,25 tys. jednostek OSP z czego 4342 włączonych jest do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Kluby sportowe nie prowadzące działalności gospodarczej	14,8 tys.	GUS „Sektor non-profit w 2018 roku”	
Spółdzielnie socjalne	1709	KRS – stan na 2019 r.	

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego i Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem, (w trybie art. 35 ust. 4 oraz art. 41¹ ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), oraz Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (stosownie do postanowień § 38 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Ponadto projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji publicznych. Informacje o trwających konsultacjach publicznych opublikowane zostaną na stronie Komitetu do spraw Pożytku Publicznego <https://www.gov.pl/web/pozytek> w zakładce *Konsultacje publiczne*, na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce *Rządowy Proces Legislacyjny* oraz przesłane drogą elektroniczną do organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Konsultacje będą prowadzone w formie pisemnej, planowany czas trwania konsultacji to min. 30 dni. Szczegółowy wykaz podmiotów, do których projekt zostanie bezpośrednio skierowany zostanie szczegółowo przedstawiony w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	3	3	2,3	2	2	2	2	2	2	2	2	24,3
budżet państwa	3	3	2,3	2	2	2	2	2	2	2	2	24,3
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-3	-3	-2,3	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-24,3
budżet państwa	-3	-3	-2,3	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-24,3
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Wydatki związane z utworzeniem generatora sprawozdań i bazy sprawozdań zostaną pokryte z budżetu państwa z cz. 16-KPRM</p> <p>Wydatki na wynagrodzenia dla pracowników NIW-CRSO zostaną pokryte z budżetu państwa z cz. 16-KPRM.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wydatki związane z projektowaną ustawą należy podzielić na dwie kategorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> wydatki związane z utworzeniem systemu sprawozdawczości oraz jego technicznym utrzymaniem; wydatki organizacyjno-osobowe związane z obsługą bazy sprawozdań przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO) <p>Ad. 1.</p> <p>Planowany system sprawozdawczości ma na celu zbieranie w jednym miejscu, w formie elektronicznej i ujednoliconej informacji składanych przez organizacje pozarządowe (NGO) oraz organizacje pożytku publicznego (OPP) w ramach już składanych sprawozdań rocznych. Formularz danej NGO lub OPP jest wypełniany przez uprawnioną osobę i przez nią podpisywany. Przewiduje się zbudowanie systemu formularzy sprawozdań, którym zarządzać będzie NIW-CRSO. Składane dokumenty zbierane będą w bazie prowadzonej Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który będzie odpowiadał za proces dostarczania tych dokumentów do uprawnionych podmiotów. Dane z wypełnionego formularza mają być przekazywane przez NIW-CRSO do innych, uprawnionych instytucji, w tym Krajowej Administracji Skarbowej, KRS, GUS i właściwego ministra w wymaganym przez nich zakresie. Wszystkie dane uzupełniane przez przedstawicieli NGO lub OPP będą publiczne, więc wymagane jest aby utworzyć panel pozwalający na wyszukiwanie i wyświetlanie tych danych przed dowolnego, niezalogowanego użytkownika w ramach publicznego dostępu do danych. Narodowy Instytut Wolności będzie administratorem systemu oraz zorganizuje linię wsparcia helpdesk dla użytkowników systemu.</p>
--	--

Poszczególne działania związane z utworzeniem systemu sprawozdawczości przedstawiają się następująco:

Nazwa Działania/Pod zadania	Uwagi
<p>1. Analiza biznesowa, opracowanie modelu danych oraz specyfikacji funkcjonalnej systemu. Przygotowanie środowisku linii wytwórczej oprogramowania. Przygotowanie planu projektu w tym dokumentów inicjujących projekt.</p>	<p>Na tym etapie ogólne założenie dot. systemu są uszczegóławiane wraz z właścicielem biznesowym. Efektem prac jest lista funkcjonalna wraz z nadanymi priorytetami. Powstają pierwsze makiety funkcjonalne systemu. Ponadto powstają produkty zarządcze jak plan projektu zawierający jego podstawowe elementy jak: organizacja, komunikacja. Tworzone i uruchamiane są narzędzia do pracy grupowej nad projektem oraz przygotowywane jest środowiska deweloperskie i testowe systemu.</p>
<p>2. Wytworzenie systemu i testy systemu Sprawozdawczość</p>	<p>Na tym etapie system jest wytwarzany w ramach zwinnej metody, przy współpracy z właścicielem biznesowym. Należy założyć stałe i systematycznie zaangażowanie osób po stronie właściciela w każdym tygodniu realizacji projektu. Po osiągnięciu określonych kamieni milowych, na które będą składały się poszczególne grupy funkcjonalne oprogramowania, przeprowadzane zostaną przeglądy jakościowe oprogramowania angażujące większą po stronie użytkownika biznesowego ilość po stronie osób</p>
<p>3. Testy systemu oraz dokumentacja, przygotowanie do eksploatacji systemu.</p>	<p>Na tym etapie system jest testowany w zakresie wydajności, bezpieczeństwa. Wywarzana jest końcowa dokumentacja techniczna oraz użytkowa systemu (instrukcje użytkownika i administratora). Przeprowadzane jest szkolenie oraz konsultacje z zespołem właściciela biznesowego. Ustalane są procedury wsparcia systemu na etapie jego eksploatacji. Kontynuowana jest implementacja poprawek i funkcjonalności.</p>
<p>4. Utrzymanie systemu w warstwie aplikacyjnej oraz utrzymanie środowiska testowego. Potencjalna współpraca z COI w zakresie utrzymania środowiska produkcyjnego. Świadczenie usług wsparcia użytkowników / administratorów systemu</p>	<p>Obsługa błędów systemu, utrzymanie środowiska testowego i pre-produkcyjnego.</p>

<p>6. Dostosowanie systemu do oczekiwań użytkowników systemu zgłoszonych i zatwierdzonych rozwój systemu w zakresie potrzeb i wdrażanie kolejnych aplikacji</p>	<p>Nowe funkcjonalności wynikające z ze zmian zgłaszanych na etapie eksploatacji systemu lub zidentyfikowane potrzeby które nie zostały zrealizowane z racji na ograniczenia czasowe w pierwszej wersji systemu.</p>
<p>7. Utrzymanie systemu w warstwie aplikacyjnej oraz świadczenie usług wsparcia użytkowników / administratorów systemu</p>	<p>Obsługa błędów systemu, utrzymanie środowiska testowego i pre-produkcyjnego, linii wsparcia helpdesk</p>

Zgodnie z szacunkami dokonany na podstawie doświadczeń wynikających z budowy podobnych systemów informatycznych w administracji rządowej, wydatki związane z wytworzeniem i rozwojem aplikacji oraz wydatki związane z utrzymaniem technicznym aplikacji kształtują się następująco w poszczególnych latach:

W roku „0” – tj. 2022: koszty wytworzenia i rozwoju aplikacji wyniosą ok. 2 000 000 zł.

W roku 2023: koszty rozwoju aplikacji wyniosą ok. 1 036 765,26 zł, a koszty utrzymania aplikacji wyniosą ok. 192 000 zł.

W roku 2024 koszty rozwoju aplikacji wyniosą ok. 333 912,80 zł, a koszty utrzymania aplikacji wyniosą ok. 240 000 zł.

Od roku 2025 koszty utrzymania aplikacji wyniosą ok. 240 000 zł rocznie.

Ad. 2.

Drugą kategorię kosztów stanowić będą wydatki organizacyjno-osobowe związane z obsługą bazy sprawozdań przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Na podstawie doświadczeń związanych z prowadzeniem przez Narodowy Instytut Wolności bazy sprawozdań organizacji pożytku publicznego oszacowano, że obsługa bazy sprawozdań wszystkich organizacji pozarządowych wymagać będzie zwiększenia zatrudnienia w Narodowym Instytucie o 10 etatów (w tym o pracowników biura merytorycznego, pracowników do obsługi narzędzia informatycznego, prawnika, etatów wsparcia). Narodowy Instytut Wolności wykonując zadanie ustawowe prowadził będzie bazę sprawozdań, zapewniał należyte funkcjonowanie narzędzi informatycznych do obsługi bazy sprawozdań, prowadził działania edukacyjne i informacyjne w zakresie obowiązków sprawozdawczych organizacji pozarządowych oraz organizacji pożytku publicznego oraz obsługi narzędzi informatycznych do składania sprawozdań w bazie sprawozdań, na bieżąco monitorował spełnianie obowiązków sprawozdawczych oraz wykonywał inne zadania określone w ustawie. Wiązać się to będzie z kosztem ok. 1 450 000 zł rocznie (średnie miesięczne wynagrodzenie brutto ok. 9 740 zł, średnie miesięczne koszty wynagrodzenia brutto wraz z kosztami pochodnymi i kosztami pracodawcy – ok. 12 080 zł na pracownika). Dodatkowo wydatki związane z utrzymaniem miejsc pracy (czynsz, materiały, energia) wyniosą ok. 100 000 zł rocznie, a wydatki związane z obsługą narzędzi ok. 200 000 zł rocznie (oszacowano na podstawie doświadczeń obsługi bazy organizacji pożytku publicznego). Łącznie koszty organizacyjno-osobowe związane z obsługą bazy sprawozdań wyniosą ok. 1 750 000 zł rocznie. W roku „0” pojawią się dodatkowo wydatki związane z utworzeniem stanowisk pracy: ok. 15 000 zł. Jednakże ze względu na to, że ustawa wejdzie w życie najwcześniej w połowie roku „0”, całkowite wydatki organizacyjno-osobowe w roku 0 będą niższe niż w kolejnych latach i wyniosą w sumie ok. 1 050 000 zł.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wprowadzenie jednolitych form i obowiązków sprawozdawczych dla organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt wywiera wpływ na obywateli poprzez zapewnienie jawności i przejrzystości sprawozdawczości, w tym finansowania organizacji pozarządowych.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Projekt wprowadza ułatwienia w prowadzeniu ewidencji przychodów i kosztów organizacji pozarządowych poprzez podniesienie do 1 mln zł. progu, od którego organizacje mogą ubiegać się o prawo do prowadzenia uproszczonej rachunkowości. Zmiana obciążeń administracyjnych nastąpi po stronie organizacji pozarządowych, NIW-CRSO, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, KAS, właściwych ministrów nadzorujących fundacje oraz sądów rejestrowych. Należy podkreślić, iż podstawową motywacją do podjęcia prac nad zmianą systemu sprawozdawczości organizacji pozarządowych były liczne problemy zgłaszane przez organizacje oraz przedstawicieli administracji publicznej co do obecnego sposobu sprawozdawania działalności NGO. Zasadniczo organizacje pozarządowe zwracają uwagę na fakt, że obowiązki sprawozdawcze są różne dla różnych typów organizacji pozarządowych, jednak te różnice nie mają merytorycznego uzasadnienia. Ponadto niektóre z obowiązków sprawozdawczych są z perspektywy organizacji nadmiarowe i niepotrzebne, a dla niektórych typów organizacji nie nakłada się obowiązków, mimo że charakter ich działalności wymagać powinien przejrzystości i dostarczania wiedzy dla społeczności o prowadzonych działaniach. Projekt ustawy określa zasady składania sprawozdań finansowych i merytorycznych przez organizacje pozarządowe, w tym organizacje pożytku publicznego. Zgodnie z projektowanymi przepisami, podmioty te, w zależności od spełniania warunków określonych projektowaną ustawą, będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzaju prowadzonej działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania oraz sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności: 1) organizacje pozarządowe, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania przekroczy 1 000 000 zł, będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i

rodzaju prowadzonej działalności; 2) organizacje pozarządowe, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania nie przekroczy 1 000 000 zł będą zobowiązane do składania informacji o źródłach przychodów, kosztach i rodzaju prowadzonej działalności; 3) zwolnione z ww. obowiązków sprawozdawczych będą organizacje pozarządowe, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania pochodził wyłącznie ze składek członkowskich i nie przekroczy 10 000 zł; 4) organizacje pożytku publicznego, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania przekroczy 1 000 000 zł będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzaju prowadzonej działalności, sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności; 5) organizacje pożytku publicznego, których przychód z działalności za rok poprzedzający złożenie sprawozdania nie przekroczy 1 000 000 zł będą zobowiązane do składania sprawozdania finansowego wraz z informacją o źródłach przychodów, kosztach i rodzaju prowadzonej działalności oraz uproszczonego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Dokumenty te będą składane w formie elektronicznej w jednolitym systemie sprawozdawczym oraz udostępniane w bazie sprawozdań prowadzonej przez Narodowy Instytut, który jednocześnie będzie odpowiadał za przekazywanie tych dokumentów do uprawnionych podmiotów.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: organizacje pozarządowe (tzw. III sektor)	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zapewnienie jawności i przejrzystości sprawozdawczości organizacji pozarządowych oraz wprowadzenie jednolitych form i obowiązków sprawozdawczych dla różnych form podmiotowości prawnej organizacji pozarządowych.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Od momentu wejścia ustawy w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie planuje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

**Wyjaśnienia do
formularza oceny skutków regulacji**

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowany jest projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży koleją, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w [Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.](#) Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w [Wytycznych MF](#), proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.)).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.